

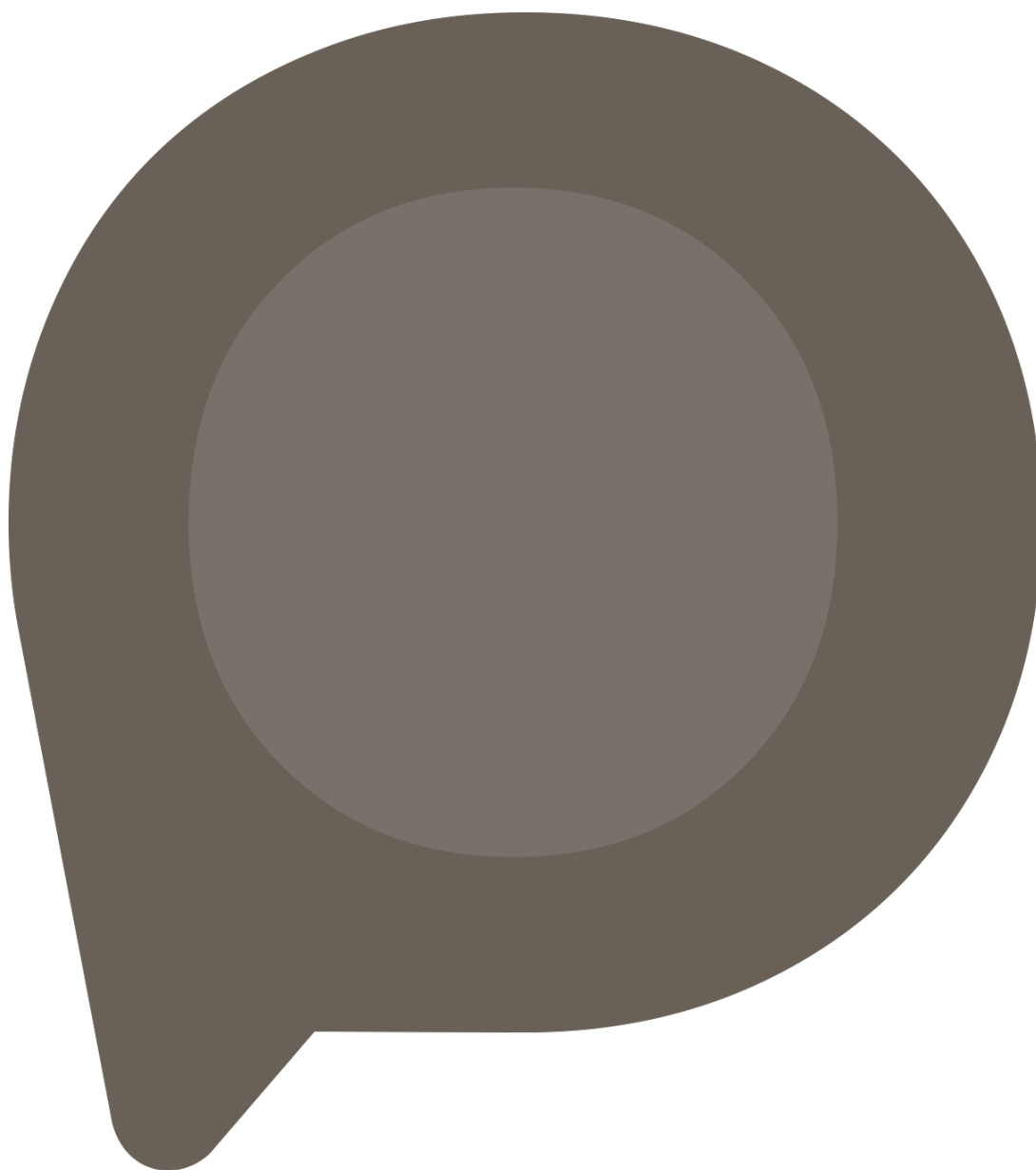

**DRANGEDAL
SPAREBANK**

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2021 Drangedal Sparebank

Styregodkjent 22.04.2022.

INNHALDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL OG RISIKOFORHOLD

FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering.....	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	6
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:	6
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	6
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder .	12
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid.....	12
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	13
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	14
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	14
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	15
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler.....	16
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	16
5.0	Egenkapitalposisjoner	17
6.0	Renterisiko.....	17
7.0	Styring og kontroll av risiko.....	18
8.0	LOKALBANK – et nært samarbeid	22
9.0	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	25

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2021 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Banken har ett datterselskap pr. 31.12.2021. I tillegg gir tabellen gir en oversikt over selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital:

Datterselskap:

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Myren Næringsbygg AS	1 000	11 859	100 %	100 %	Skien	Utleie fast eiendom

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika Boligkreditt AS	25 822 322	108 526	2,12 %	2,12 %	Oslo	Boligkredittselskap
Eika Gruppen AS	182 782	44 325	0,75 %	0,75 %	Oslo	Finansielt hold.selskap
Verd Boligkreditt AS	7 670	8 149	1,20 %	1,20 %	Bergen	Boligkredittselskap
Brage Finans AS	431 344	6 332	0,32 %	0,32 %	Bergen	Finansieringsvirksomhet
Øvrige		13 095				
		180 427				

Aksjene i Eika Gruppen AS er solgt til bokført verdi i februar 2022.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Fondsobligasjonskapital:

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Første tilbake- kallingsdato	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				31.12.2021	31.12.2020	
NO0010795735	07.06.2017	07.06.2022	30 000	30 000	30 000	3m Nibor + 375 bp
Sum fondsobligasjonskapital			30 000	30 000	30 000	

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelses i IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnaden i resultatregnskapet.

Pilar III
Drangedal Sparebank

Ansvarlig lånekapital:

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 31.12.2021	Bokført verdi 31.12.2020	Rente- vilkår
Ansvarlig lånekapital NO001000000	15.03.2019	19.03.2024	40 000	40 058	40 050	3 mnd NIBOR + 2,30
Sum ansvarlig lånekapital				40 058	40 050	

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Kapitaldekning	31.12.2021
Innbetalt eierandelskapital	105 000
Sparebankens fond	425 809
Gavefond	5 275
Utjevningfond	1 971
Fond for urealiserte gevinster	39 376
Sum egenkapital	577 431
Fradrag for forsvarlig verdsettelse	-417
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-127 688
Sum ren kjernekapital	449 326
Fondsobligasjoner	30 000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum kjernekapital	479 326
Ansvarlig lånekapital	40 000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	40 000
Netto ansvarlig kapital	519 326

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 2,2 % fra 18.10.2017. Banken har et minimumskrav til ren kjernekapital på 15,2 %.

Pilar III
Drangedal Sparebank

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	31.12.2021
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	800
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	24 895
Foretak	97 579
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1 718 957
Forfalte engasjementer	42 882
Høyrisiko-engasjementer	96 846
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 138
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	28 105
Andeler i verdipapirfond	9 172
Egenkapitalposisjoner	68 193
Øvrige engasjementer	200 036
CVA-tillegg	71
Sum beregningsgrunnlag for kreditt risiko	2 296 674
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	204 947
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	2 501 621
Kapitaldekning i %	20,76 %
Kjernekapitaldekning	19,16 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,96 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,97 %

Konsolidering av samarbeidende grupper **31.12.2021**

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,74% i Eika Gruppen AS, 2,12% i Eika Boligkreditt AS, 1,20% i Verd Boligkreditt AS og 0,32% i Brage Finans AS.

Ren kjernekapital	570 736
Kjernekapital	614 793
Ansvarlig kapital	672 583
Beregningsgrunnlag	3 416 148
Kapitaldekning i %	19,69 %
Kjernekapitaldekning	18,00 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,71 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,22 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2021 et totalt kapitalkrav på 11,0 % eller 275,2 millioner kroner:

Bufferkrav	31.12.2021
Bevaringsbuffer (2,50 %)	62 541
Motsyklisk buffer (1,00 %)	25 016
Systemrisikobuffer (3,00 %)	75 049
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	162 605
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	112 573
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	174 148

Banken har totalt ren kjernekapital på 449,3 millioner kroner. Utover minimumskravet til ren kjernekapital på 112,6 millioner kroner, har banken 336,7 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet på totalt 162,6 millioner kroner

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	31.12.2021
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	-
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmet	-
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmet	21 682
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmet	113 786
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmet	18 982
Øvrige eiendeler	4 781 941
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-127 688
Totalt eksponeringsbeløp	4 808 703
Kjernekapital	479 326
Uvektet kjernekapitalandel	9,97 %
Uvektet kjernekapitalandel konsolidert	8,22 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Det følger av definisjon av mislighold at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

Eksposering ved mislighold (EAD) beregnes av SDC og avhenger av type produkt, engasjementene deles inn i tre hovedprodukter:

- Lån
- Kreditter og rammer
- Garantier

For lån benyttes fremtidige terminbeløp til å beregne EAD hvor det er summen av de neddiskonterte terminbeløpene som utgjør EAD. EAD avhenger av hvorvidt lånet er i steg 1 eller 2. EAD i steg 1 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter neste 12 måneder, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen om 12 måneder.

EAD i steg 2 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter frem til forventet utløpsdato, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen ved lånets forventede utløp

For kreditter er EAD bestemt ut ifra benyttet kreditt, innvilget kreditt og tilhørende konverteringsfaktor på uutnyttet kreditt (Innvilget kreditt – Benyttet ramme). Følgende formel for beregning av EAD gjelder for kredittprodukter:

$$EAD_{\text{kreditt}} = \text{Benyttet ramme} + \text{Konverteringsfaktor} \times (\text{Innvilget kreditt} - \text{Benyttet ramme})$$

Ettersom konverteringsfaktoren på kredittprodukter er satt lik 1, vil tilhørende EAD alltid være lik innvilget kreditt. Ved å benytte en fast konverteringsfaktor lik 1 representerer dette en konservativ tilnærming sammenlignet med COREP hvor flere av disse produktene beregnes med en konverteringsfaktor som er lavere enn 1.

For garantier er EAD bestemt av garantirammen og tilhørende konverteringsfaktor. Konverteringsfaktoren for lånegarantier er lik 100 %, mens den er lik 50 % for betalingsgarantier, kontraktsgarantier og andre garantier. Konverteringsfaktorene som benyttes i beregningen av EAD er de samme som brukes i COREP. Følgende formel for beregning av EAD gjelder for garantiprodukter:

$$EAD_{\text{Garantier}} = \text{Konverteringsfaktor} \times \text{Garantiramme}$$

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Tap gitt mislighold (LGD) beregnes basert på historiske observerte tap som SDC har samlet. Mislighold er definert i kapittel 3.1. Følgende formel benyttes for å beregne LGD:

$$LGD = LGBB \times \text{Blancofaktoren}$$

Blancofaktoren beregner andelen av en eksponering, som ikke dekkes av sikkerheter. Faktoren beregnes på alle eksponeringer ved hver beregning av nedskrivingsbehovet ut fra nedenstående formel, hvor EAD er eksponeringen og CLT er sikkerheten.

$$\text{Blancofaktoren} = \frac{EAD - CLT}{EAD}$$

LGD Blanco (LGD_B) blir beregnet for hvert land og kundetype (privat og bedrift) og er basert på de faktiske eksponeringer (EAD), sikkerheter (CLT) og tap (LOSS) på den misligholdte porteføljen. Den beregnes ved at akkumulere på den misligholdte portefølje for den observerte perioden og deretter beregne den andel tapet utgjør av den ikke-sikrede eksponering

$$LGD_B = \frac{LOSS}{EAD - CLT}$$

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Det er benyttet følgende definisjon av mislighold for utlån.

- Alle kunder med individuell nedskrivning før 2018 (inkl. NGAAP)
- alle kunder på nivå 3 med individuell nedskrivning etter 2017 (ekskl. NGAAP)
- alle kunder i 90 dages restanse
- alle kunder banken selv har satt i eksponeringskategorien «høyrisiko restanse»

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD^{12mnd}). Totalmodellen består videre av to undermodeller, en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på varighet av kundeforhold og påløpt tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen ved opprettelse av nytt kundeforhold og kunden ikke har hatt kundeforhold i banken tidligere, samt eksisterende kunder hvor kundeforholdet er kortere enn to måneder. Det vil kun bli benyttet adferdsmodell for eksisterende kunder hvor det har gått mer enn 13 måneder siden seneste generiske score. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette beskrives nærmere i dokumentasjon av risikoklassifiseringsmodellene.

Generisk modell angir PD^{12mnd} basert på offentlig informasjon. For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap. For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Adferdsmodellen angir PD^{12mnd} basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Følgelig benytter denne modellen seg av informasjon om kundens adferd i banken og krever derfor en gitt tidshorison med kundedata før den trer i kraft.

Modellene er bygd slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng og jo høyere samlet poeng en kunde tilegnes jo lavere PD får kunden

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv). PDLiv er sannsynligheten for at kunden går i mislighold over hele engasjementets forventede løpetid. PDLiv beregnes basert på en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid. PDLiv beregnes på bakgrunn av en kundes risikoklasse, herunder bestemt av kundens PD12MND, og engasjementets forventede løpetid. Kunder med flere engasjementer kan ha flere ulike PDLiv-verdier da engasjementene kan ha ulik forventet løpetid.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Ved opprettelse av et engasjement, plasseres engasjementet i steg 1. Engasjementet forblir i steg 1, med mindre det skjer en vesentlig økning i kredittrisikoen siden innregningen. Dersom kreditt-risikoen for et engasjement eller gruppe av engasjement er ansett å ha økt vesentlig siden innregningen, skal engasjementet plasseres i steg 2.

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD siden innregning, herunder PD for neste 12 måneder ($PD_{FtF}^{12mnd_ini}$) og/eller PD for forventet løpetid ($PD_{FtF}^{liv_ini}$). Følgende kriterier gjelder for vesentlig økning i kredittrisiko:

-
- For engasjement som hadde opprinnelig PD_{FtF}^{12mnd} ($PD_{FtF}^{12mnd} - ini$) på mindre enn 1%, er vesentlig økning definert som: $(PD_{FtF}^{12mnd}) > (PD_{FtF}^{12mnd} - ini) + 0,5\%$ og $(PD_{FtF}^{liv}) > (PD_{FtF}^{liv} - ini) * 2$
 - For engasjement som hadde opprinnelig PD_{FtF}^{12mnd} ($PD_{FtF}^{12mnd} - ini$) over eller lik 1%, er vesentlig økning definert som: $(PD_{FtF}^{12mnd}) > (PD_{FtF}^{12mnd} - ini) + 2\%$ eller $(PD_{FtF}^{liv}) > (PD_{FtF}^{liv} - ini) * 2$

PD ved innregning ($PD_{12mndFtF_ini}$)($PDFtF12mnd_ini$) baserer seg på engasjementets første innsendte PD-verdi fra Experian.

Videre er det i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Konto er forbearance-markert i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter
- Kontraktsmessige kontantstrømmer er mer enn 30 dager eller mer etter forfall

For engasjement i steg 1 beregnes det en modellberegnet nedskrivning (ECL) med sannsynlighet for mislighold kommende 12 måneder ($PD_{12mndFtF}$)($PDFtF12mnd$). For alle engasjement i steg 2 gjøres det en modellberegnet nedskrivning (ECL) tilsvarende hele den forventede løpetiden til engasjementet, herunder ved bruk av sannsynlighet for mislighold i løpet av forventet løpetid (PD_{livFtF})($PDFtFliv$). Det foreligger imidlertid enkelte tilfeller hvor (PD_{livFtF})($PDFtFliv$) erstattes med ($PD_{12mndFtF}$)($PDFtF12mnd$):

- (PD_{FtF}^{liv}) erstattes med (PD_{FtF}^{12mnd}) når forventet løpetid er mindre enn et år
- ($PD_{1\text{ år}}^{liv}$) erstattes med (PD_{FtF}^{12mnd}) når ($PD_{1\text{ år}}^{liv}$) er mindre enn (PD_{FtF}^{12mnd})
- Videre erstattes ($PD_{FtF}^{liv} - ini$) med ($PD_{FtF}^{12mnd} - ini$) når ($PD_{FtF}^{liv} - ini$) er mindre enn ($PD_{FtF}^{12mnd} - ini$)

Et engasjement som går i mislighold enten på grunn av betalingsmislighold (mer enn 90 dager) eller at banken markerer låntakeren som UTP, vil automatisk overføres til steg 3. Avsetning til tap blir da beregnet med PD lik 1 med mindre banken gjennomfører en manuell tapsberegning i IN Portalen eller egne modeller.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

Etter IFRS 9-standarden skal det tas høyde for flere mulige fremtidsscenarioer som kan påvirker tapene framover i tid. Det er ikke spesifisert en konkret tilnærming til dette utover at det skal gi et mest mulig forventningsrett resultat og at kostnad og kompleksitet i modelleringen må avveies mot den mulige forbedringen i presisjon.

I SDC sin ECL-modell benyttes en makrofaktor som skal hensynta denne effekten (faktoren for forventninger til fremtiden (FtF)). Det har vist seg vanskelig å utvikle gode makromodeller som ivaretar kompleksiteten i makroøkonomien og effekten på tap i bankene. Det er derfor valgt en enkel og robust tilnærming til modellering av makroeffekter basert på spesifisering av tre scenarioer. Disse representerer hhv. lav-, base- og høykonjunktur (30%, 55% og 15%).

Det er tatt utgangspunkt i sannsynlighetsovervekt med lavkonjunktur (30%) med bakgrunn i følgende argumentasjon:

- Vi har gått rett inn i en høykonjunktur etter krisen. Sannsynligheten for nedside er dermed høyere enn om vi startet på "bunnen" etter pandemien.
- Husholdninger har høy gjeldsbelastning, lite likvid formue og vil være sårbare for økte rentekostnader.
- Eiendomsmarkedet på nærings siden er svært høyt priset. Samtidig har nordmenn tilpasset seg et liv med mer hjemmekontor. Dette kan gi lavere dekningsgrad i næringsbyggene, og dertil lavere leieinntekter, samtidig som finanskostnadene øker.
- Økte priser generelt sett gir både husholdninger og bedrifter en økt kostnadsbelastning.
- Økonomien er inne i en sterk høykonjunktur. Sannsynligheten for en nedgangskonjunktur etter hvert som toppen av kurven nærmer seg. Det er vanskelig å forutsi hvor nærme vi er toppen av denne "business cycle".

Tapsnivået i hver av scenarioene er hentet fra historiske tall fra bankene kombinert med bransjedata fra Norges Bank og finansstilsynet. Vektene vil endres avhengig av LOKALBANK sin framtidssyn. Dette vil sammenlignes med vektningen som implisitt ligger inne i PD- og LGD-verdiene som inngår i ECL-beregningen. Forskjellen i de to vektete resultatene gir opphav til makrofaktoren som benyttes av SDC for å estimere et forventningsrett fremad skuende resultat for ECL. Drangedal Sparebank er med i modellkomiteen hvor makrofaktorer blir vurdert etter behov og minimum kvartalsvis.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markeds situasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kreditt risiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kreditt risiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. Se den underliggende tabellen.

Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6 i årsberetningen for 2021.

Risikogruppe	Sannsynlighet for mislighold FRA	Sannsynlighet for mislighold TIL
lav	0,0000	0,0049
medium	0,0050	0,0299
høy	0,0300	0,9999

Endring i modellverk som påvirker sammenligningstallene

Ved at Drangedal Sparebank har gått ut av Eika-alliansen har dette medført endringer i IFRS 9 modellverket. Hovedelementene ser slik ut:

- Nye PD-scorekort fra Experian basert på eksterne data brukes i kredittsøknader. Erstatte Bisnode.
- Nye PD-scorekort fra SDC basert på interne adferds data brukes for eksisterende kunder. Vektes sammen med PD fra Experian. Erstatte Bisnode/Eika.
- Overordnet bilde av endrede komponenter i modellen ser slik ut:

Komponent	LOKALBANK	Eika-alliansen
ECL-beregning	SDC	SDC
PDini	Experian / SDC	Bisnode/Eika
PD12mnd	SDC	Bisnode/Eika
PDliv	SDC	Bisnode/Eika
LGD	SDC	Eika
EAD	SDC	SDC
Makrofaktor	LOKALBANK	Eika

ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Det er tapsgruppa bestående av Banksjef, Økonomisjef, Kredittsjef, avdelingsleder BM og R & C som har gjennomgang sett mot regnskapsmessige nedskrivninger. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default - PD), tap ved mislighold (loss given default - LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default - EAD).

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter steg 3 nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	-	20 000	-	20 000
Lønnstakere o.l.	3 517 711	182 440	19 807	3 719 958
Utlandet	5 295	-	-	5 295
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	79 561	1 780	153	81 494
Industriproduksjon	12 409	11 987	-	24 396
Bygg og anlegg	101 680	34 109	10 175	145 964
Varehandel, hotell/restaurant	24 381	6 700	1 577	32 658
Transport, lagring	14 357	4 447	2 425	21 229
Eiendomsdrift og tjenesteyting	286 706	6 911	2 456	296 073
Annen næring	72 904	4 365	600	77 869
Eika Boligkreditt	20 038			20 038
Sentralbank	71 747			71 747
Kredittinstitusjoner	225 573			225 573
Øvrige	127 750			127 750
Sum	4 560 112	272 739	37 193	4 870 044
Drangedal	852 629	89 477	2 544	944 650
Øvrige deler av Telemark	2 634 224	146 475	8 569	2 789 268
Resten av Norge	1 073 259	36 787	26 080	1 136 126
Utlandet	-	-	-	-
Gjennomsnitt²	4 244 919	238 400	35 792	4 519 110

¹ Etter nedskrivninger steg 1 - 3

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	35 109	37 216	112 475	311 120	3 777 504	286 688	4 560 112
Ubenyttede rammer			116 451		156 288		272 739
Garantier				34 213	2 980		37 193
Sum	35 109	37 216	228 926	345 333	3 936 772	286 688	4 870 044

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og steg 3 nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	4 028	8 413	4 485	(984)
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-
Industriproduksjon	-	250	150	-
Bygg og anlegg	-	2 211	409	409
Varehandel, hotell/restaur.	-	533	457	(272)
Transport, lagring	-	-	-	-
Finans, eiendom, forretnin	6 210	6 210	1 933	440
Annen næring	-	4 534	1 616	73
Sum	10 238	22 151	9 050	(334)
Drangedal	-	11 197	5 470	319
Øvrige deler av Telemark	9 853	10 920	3 504	(688)
Resten av Norge	385	34	76	35
Utlandet				

¹ Kun nedskrivninger steg 3

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i tapsavsetning på utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	1 587	1 779	9 293
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	42	-350	-
Overføringer til steg 2	-110	991	-
Overføringer til steg 3	-1	-353	1 347
Nedskrivninger på nye utlån i perioden	70	16	272
Utlån som er fraregnet i perioden	-372	-422	-2 327
Endringer i modell eller risikoparametre	-364	-42	877
Konstaterte tap	-	-358	-2 036
Tilbakeføring av tidligere konstaterte tap	-	-	-
Andre justeringer	575	4 299	1 958
Tapsavsetninger pr. 31.12.	1 427	5 560	9 384

Endringer i tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	96	233	-
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	-	-9	-
Overføringer til steg 2	-7	19	-
Overføringer til steg 3	-	-29	-
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	38	4	-
Kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-35	-176	-
Endringer i modell eller risikoparametre	-40	-3	-
Konstaterte tap	-	-	-
Tilbakeføring av tidligere konstaterte tap	-	-	-
Andre justeringer	29	5	-
Tapsavsetninger pr. 31.12.	81	44	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger	Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier.
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån (steg 3)	334
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier (steg 3)	18
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-20
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-48
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	-131
Renter på individuelt nedskrevne lån	343
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	384
Periodens tapskostnader (positivt tall = inntekt)	880

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorie	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	71 747	71 747				
Lokale og regionale myndi	20 000	20 186				
Offentlige foretak	-	-				
Multilaterale utviklingsban	-	-				
Internasjonale organisasjo	-	-				
Institusjoner	80 550	80 550				
Foretak	161 518	159 012				
Massemarkedsengasjemen	-	-				
Engasjementer med pant	3 984 082	3 984 082			66 %	
Forfalte engasjementer	38 679	38 679				
Høyrisiko-engasjementer	79 506	77 220				
Obligasjoner med fortrinn	91 376	91 376				
Fordring på institusjoner o	140 524	140 524				
Andeler i verdipapirfond	51 847	51 847				
Egenkapitalposisjoner	68 193	68 193	-127 688			
Øvrige engasjementer	226 303	221 608				
Sum	5 014 325	5 005 024	-127 688	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2021 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Rentebærende verdipapirer	223 770	113 232	223 770	113 232
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	91 372	87 793	91 372	87 793
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	-	-	-
herav: utstedt av offentlig forvaltning	-	-	-	-
herav: utstedt av finansielle foretak	132 398	25 439	132 398	25 439
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	-	-	-	-

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2021.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt			Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		herav: godkjent som pant i sentralbanken	
	herav: utstedt av andre i konsernet			
Utlån og fordringer annet enn innskudd og ut	4 603			
Andre mottatte sikkerheter	6 153 119			
Sum	6 157 722			

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har inngått renteswapavtaler for å redusere bankens eksponering overfor svingninger i rente/avkastning på poster innenfor balansen. Avtalene er rente sikringsforretninger. Renteswapavtalene medfører en bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode. Banken har per 31.12.2021 i alt 39,6 millioner kroner i fastrenteutlån til våre kunder. Vi har inngått renteswapavtaler pålydende 30 millioner kroner for å sikre disse. Vi anser resterende beløp som er usikret for uvesentlig risiko for banken.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	-
Etter motregning	-

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5.0 EGENKAPITALPOSISJONER

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse. Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi og realisert gevinst/tap siste år.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹
Aksjer og andeler – gevins	57 463	57 463	483	3 897	3 897
- børsnoterte aksjer	5 604	5 604	-	3 897	3 897
- andre aksjer og andeler	51 859	51 859	483	-	-
Aksjer og andeler – strate	187 132	187 132	-	39 376	39 376
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	187 132	187 132	-	39 376	39 376

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6.0 RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldsposter har ulik rentebindingstid. Drangedal Sparebank styrer renterisikoen mot et ønsket nivå gjennom rentebindingen på utlån, plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentederivater. Videre foretas det fortløpende analyser for å avdekke bankens renterisiko.

Bankens balanseposter er nærmest uten renteeksponering (normal varslingstid) med unntak av beholdningen av obligasjoner og sertifikater.

Renterisiko	
Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner ¹
Utlån til kunder med flyter	-4 721
Utlån til kunder med rente	-1 044
Rentebærende verdipapirer	-361
Øvrige rentebærende eiend	-6
Gjeld	
Innskudd med rentebindin	-
Andre innskudd	5 228
Verdipapirgjeld	1 031
Øvrig rentebærende gjeld	125
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	693
Sum renterisiko	945

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7.0 STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

RISIKOSTYRING

Ansvaret og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter.

Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret skal beslutte bankens risikoprofil og vedta rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen.

Administrerende banksjef har ansvaret for å operasjonalisere styrets målsettinger og retningslinjer, og sammen med bankens ledergruppe vedlikeholde og utvikle rammeverket for risikostyringen. Rammeverket består av metoder, prosesser, konkrete retningslinjer og rutiner som er innført for å utføre aktivitetene i risikostyringen. Administrerende banksjef skal sørge for at det utarbeides rapporter som gir styret grunnlag for å vurdere om risikoen ligger innenfor godkjent risikoprofil.

Risikokontrollfunksjonen kontrollerer etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider faste risikorapporter til ledelsen og styret. Risikostyring er en del av bankens løpende internkontrollprosess. Compliancefunksjonen identifiserer og vurderer overholdelse av lover, forskrifter, bransjestandarder og annet regelverk, samt utarbeider rapporter til ledelsen og styret.

Alle ledere i Drangedal Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god kontroll innenfor eget ansvarsområde i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold i banken og innenfor eget ansvarsområde.

For de største risikogruppene er det utarbeidet egne retningslinjer som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret innenfor de ulike risikogruppene.

Sentralt i bankens risikostyring er vurderingen av bankens total kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Proses). I denne prosessen foretas det vurderinger av de risikoene banken er

eksponert for, samt en tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på disse vurderingene foretas det en beregning av kapitalbehovet for å dekke disse risikoene. Dette oppsummeres minst en gang i året i bankens ICAAP-dokument.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene. Banken aksepterer lavt nivå på likviditetsrisiko.

Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicyen skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierungs- og plasseringstiltak for alle virksomheter.

Ledergruppa er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer;

- Daglig overvåkning av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris,
- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken,
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsbeholdning
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall

Likviditetsrapportering til styret baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav.

Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider.

Boligkredittfinansiering er en viktig finansieringskilde for bankene. Gjennom slike selskap finansierer bankene boliglån ved innlån med lengre gjennomsnittlig løpetid og til bedre betingelser enn bankenes egen pengemarkedsfinansiering. Vi har i dag organisert denne finansieringskilden gjennom vårt medeierskap i Eika Boligkreditt AS.

Eika Boligkreditt AS (EBK) er et boligkredittselskap eid av de fleste av de bankene som eier Eika Gruppen. Eierskapet i EBK skal reflektere den andelen den enkelte eier har tilført den samlede utlånsporteføljen i EBK ved utgangen av foregående år. Forretningsmodellen er annerledes enn den man har i Eika Gruppen AS. I EBK er bankenes primære inntektskilde provisjon fra selskapet i forhold til tilført forretning. I tillegg tas alt overskudd ut av selskapet hvert år, og eierskapet rebalanseres. Organiseringen og samarbeidet oppleves som godt tilpasset hensikten og fremtiden.

Avtalene med EBK er sagt opp av EBK med virkning fra 25.10.2021. Banker må sikre seg tilgang på denne type finansiering. For banker av vår størrelse bør det skje gjennom samarbeid med andre banker. Bankene i LOKALBANK har derfor inngått en avtale med eierne av Verd Boligkreditt AS om et samarbeid som gir bankene tilgang til OMF-finansiering (finansiering til bankene mot obligasjoner med fortrinnsrett).

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som renter, valuta og verdipapir. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av rentederivater. Hensikten med bankens eksponering i markedsrisiko er i hovedsak å tilfredsstille likviditetskrav og bidra til bankens inn- og utlånsaktivitet. Overskuddslikviditet skal bidra til akseptabel avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens på kort eller lang sikt. Som følge av alliansetilknøyning utsettes bankens også for markedsrisiko gjennom plassering i strategiske eierposter. Bankens markedsrisikoprofil skal være lav.

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Banken benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Overvåkning av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer. Bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av renterisiko, kursrisiko, valutarisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko.

Banken har kategorisert sine anleggsaksjer i finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI.

Banken har gjennom LOKALBANK innhentet en nøytral uavhengig verdivurdering av markedsverdi på aksjene i Eika Gruppen AS, med bakgrunn i forventet resultat per 30.09.2021. KWC som har lang og bred erfaring med å gjøre slike verdivurderinger har kommet frem til en markedsverdi på kr 336.- per aksje i Eika Gruppen. Hensyntatt en skjønnsmessig rabatt på tilnærmet 25 % så har KWC en antatt omsetningsverdi på kr. 250.

Banken har gjort en vurdering av kursen, samt er i en prosess for å omsette aksjene ved salg til andre aksjonærer i Eika Gruppen, og har derfor bokført verdien på aksjene i Eika Gruppen til kr 242,50 per aksje i regnskapet for 2021. Dette medfører en oppskrivning på 3,2 mill. kroner på våre bokførte verdier på våre aksjer i Eika Gruppen. Aksjene i Eika Gruppen AS er solgt for kr 242,50 per aksje i februar 2022.

I tillegg er våre aksjer i Eika Boligkreditt nedskrevet med 2,1 mill. kroner i 2021. Denne nedskrivningen er basert på verdier oppgitt av Eika Boligkreditt.

Regnskapet viser totalt oppskrevet bokførte verdier på 1,29 mill. kroner på utvidet resultat og utvidet resultat etter skatt blir 42,73 mill. kroner.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap pga. utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller pga. eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter risiko innen personal, økonomi, IT-sikkerhet, fysisk sikkerhet, drift, juridisk sikkerhet, forvaltning, kontroll og daglig drift. I dette inngår risikoen for at banken kan bli påført tap eller kostnader som følge av:

- IT-systemer og organisasjon ikke kan behandle transaksjoner på korrekt og tidsriktig vis
- Manglende sikring av omdømme, eiendeler og ressurser mv.
- Bevisste handlinger fra egne ansatte og/eller utenforstående med sikte på å oppnå urettmessige fordeler

- Manglende sikring av kunders eiendeler eller uaktsomhet ved forvaltning av eiendeler på vegne av andre
- Systemtekniske og manuelle kontroller som ikke fungerer

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader knyttet til kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Den operasjonelle risikoen vil blant annet kunne reduseres gjennom god kvalitetssikring og interne kontrollsystemer. Operasjonell risiko rapporteres periodisk til styret. Den operasjonelle risikoprofilen i Drangedal Sparebank skal være lav til moderat.

Banken har videreført sine forsikringer hos Lockton Companies AS gjennom LOKALBANKalliansen. Banken har tegnet styre- og ledelsesansvarforsikringer som innehar dekninger som gjelder for styremedlemmer og administrative ledere i banken. Forsikringen dekker ulike erstatningskrav, eventuelle påførte kostnader og flere typer dekninger av operasjonell karakter for styret og ledelse.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningsrisker er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

COMPLIANCE (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

PILAR II - ICAAP

Styret har årlig vurdert kapitalbehovet gjennom ICAAP-beregninger. I 2017 fikk banken SREP-tillegg fra Finanstilsynet på 2,20 %. Banken har ikke mottatt eget konsolidert Pilar II tillegg. Finanstilsynet har bedt om å få oversendt Pilar II beregningen for 2020 og har signalisert at banken vil få ett nytt SREP-tillegg i 2022.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten. I tillegg har det vært et samarbeid med de andre bankene i LOKALBANK-alliansen.

Icaap har vært behandlet på to styremøter i 2021 og det har også vært diskusjoner i bankens ledergruppe. Ekstern revisor og risiko- og compliance ansvarlig har også vært til stede på styremøtet ved gjennomgang av Icaap.

Ekstern revisor v/BDO har gått igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingene og selve rapporten, og har avgitt sin erklæring datert 29.11.2021.

8.0 LOKALBANK – ET NÆRT SAMARBEID

25. oktober 2021 gikk vi ut av Eika-alliansen og over til vår egen allianse – LOKALBANK.

De 10 bankene som utgjør LOKALBANK-alliansen, sammen med vårt selskap LB Selskapet AS, er Aasen Sparebank, Askim & Spydeberg Sparebank, Drangedal Sparebank, Nidaros Sparebank, Selbu Sparebank, Sparebanken DIN, Sparebank 68° Nord, Stadsbygd Sparebank, Tolga – Os Sparebank og Ørland Sparebank.

Vi har undertegnet samarbeidsavtaler med de øvrige bankene i LOKALBANK og etablert et selskap, LB Selskapet AS, hvis formål er å realisere LOKALBANK´s alliansestrategi. LB Selskapet har sitt hovedkontor i Trondheim og ivaretar støttefunksjoner for bankene.

LOKALBANK´s alliansebyggingsprogram, som ble avsluttet ved nyttår, hadde 6 hovedprosjekter og en rekke delprosjekter, til sammen ca. 70 store og små prosjekter med deltakelse fra alle alliansebankene. Vi forberedte og la til rette for en utgang fra Eika Alliansen pr. 25. oktober 2021 med et godt produktsortiment og gode og kostnadseffektive IT-løsninger. Det er alltid noen tekniske utfordringer ved slike større endringer, men de fleste ble raskt løst.

Denne grundige og langvarige prosessen, som har pågått over flere år, har redusert bankens operasjonelle risiko ved økt fokus på rutiner og funksjoner innenfor alle bankens virksomhetsområder. Alle avtaler med tredjeparter er reforhandlet og bankens medarbeidere deltar aktivt i fag-HUB-er sammen med sine kollegaer i de ni andre bankene. Det tette og nære samarbeidet i LOKALBANK mellom banker med interesselikheter og lik innflytelse og kompetanseoppbyggingen i LB Selskapet og bankene reduserer også bankens strategiske risiko.

LOKALBANK skal ved bruk av bankenes ressurser, rekruttering av egne medarbeidere til vårt selskap og kontinuerlig kunnskapsinnhenting skape et utviklingsorientert fagmiljø som evner å skape merverdi for lokalbanker og lokalsamfunn over hele landet. LOKALBANK vil arbeide for et økt samarbeide innenfor norsk sparebankvesen og vil etablere samarbeide med produktselskaper og leverandører på tvers av andre allianser og samarbeidskonstellasjoner.

LB Selskapet AS

Bankene i LOKALBANK stiftet LB Selskapet AS 22. oktober 2019. Selskapet er alliansens verktøy for realisering av alliansestrategien. Selskapet har rekruttert medarbeidere med spisskompetanse. Disse skal støtte bankenes medarbeidere innenfor utvalgte fagområder. I tillegg skal selskapet levere fellestjenester så som depot-tjenester og myndighetsrapportering til de bankene i alliansen som ønsker slik tjenester.

Selskapet hadde ved årsskiftet 15 medarbeidere og noen innleide ressurser.

IT- infrastruktur

Banken har sammen med de øvrige bankene i LOKALBANK inngått en rammeavtale med Skandinavisk Datacentral AS (SDC) for levering av IT-infrastruktur for en direkteløsning fra 25.10.2021. Dette er samme hovedleverandør av IT som tidligere, men avtalen er nå direkte med selskapet og ikke via Eika gruppen AS. Avtalen har som tidligere en rullerende 3 års varighet.

SDC er bankens hovedleverandør av både datadrift og datasystemer for bankdrift. Selskapet eies og brukes av ca. 114 nordiske banker i Norge, Danmark, Sverige og Færøyene. Bankene i LOKALBANK er direkte eiere i selskapet.

Systemer som mobilappen, nettbank og bankens reskontrosystem leveres av SDC. SDC leverer og drifter bankløsninger for mer enn 114 banker med 676 avdelinger og over 7.500 bankmedarbeidere. Disse bankene har over 2,4 millioner kunder med mer enn 6,6 mill. konti til sammen. Eika Gruppen har varslet at de skal flytte sine banker over på finske TietoEVERY sine løsninger i løpet av 2023.

LOKALBANK´s IT-strategi er å satse på flest mulig fellesløsninger og minst mulig egenutvikling. Dette for å holde kostnadene lavest mulig. IT-kompetanse skal styrkes i alliansebankene, samtidig som LB Selskapet AS skal inneha medarbeidere med spisskompetanse innenfor IT-området.

Boligkreditt – OMF-finansiering

De 10 bankene i LOKALBANK har inngått avtale med bankene som eier Verd boligkreditt AS om et samarbeid på like vilkår ved eierskap i boligkredittselskapet. Vårt eierskap i Eika boligkreditt AS vil reduseres i takt med naturlig reduksjon av utlånsvolum ved amortisering gjennom dette selskapet. Begge selskapene praktiserer dynamisk eierskapsprinsipp og eierskapet er avhengig av utlånsvolum i de respektive selskapene.

Utfasingen fra Eika Boligkreditt AS og innfasingen i Verd Boligkreditt AS vil skje gradvis. Banken har sikret sitt behov for OMF-finansiering ved sine avtaler med Eika Boligkreditt AS og Verd Boligkreditt AS.

Forsikring

Drangedal Sparebank og de 9 andre bankene i LOKALBANK-samarbeidet har signert avtale om distribusjon for Frende Forsikring fra 25.10.2021 og framtidig eierskap i morselskapet Frende Holding AS. Avtalen medfører at de ti bankene i LOKALBANK blir framtidige eiere i Frende.

Leasing og smålån

Vi har inngått avtale med Brage Finans AS vedrørende leasing til bedriftsmarkedet og salgspantelån til privatmarkedet. Bankene i LOKALBANK er medeiere i Brage Finans AS.

Betalingsområdet

Banken har inngått samarbeide med Balder Betaling AS. Selskapet videreutvikler Vipps sammen med øvrige eiere og har en koordinerende rolle overfor bankene knyttet til opplæring og distribusjon av produkter og tjenester, samt bistand med kompetanse innen betaling og ID-området.

Sparing og plassering

Vi har inngått avtale med Nordea Liv og Norne Securities for liv, pensjon- og spareområdet.

Innen spareområdet er Norne Securities en solid aktør som kan tilby et bredere investeringsunivers enn vi har tilbud våre kunder via Eika. Nordea Liv og pensjon ble valgt bl.a. på grunn av at de har meget gode tekniske løsninger.

Forholdet til Eika Gruppen AS

Vi har, sammen med de øvrige bankene i LOKALBANK, valgt å selge vår aksjepost i Eika Gruppen AS. Prosessen med å gjennomføre salg av bankenes aksjer i Eika Gruppen har pågått en periode, og gjennom de første månedene av 2022 kom forhandlingene til et nivå som medførte at vi i februar 2022 inngikk en avtale om salg. Oppnådd salgskurs NOK 242,50 er NOK 97,50 eller 67 % høyere enn emisjonskursen på NOK 145 våren 2020.

Vi valgte samtidig å forlike en pågående rettsprosess vedrørende gyldigheten av en rettet emisjon i Eika Gruppen AS til en etter vår mening alt for lav kurs gjennomført våren 2020. Vår vurdering var at vi ikke lengre hadde interesser av en eventuell seier i lagmannsretten når vi ikke er aksjonærer i Eika Gruppen AS.

Vår bank har vært en del av Eika-alliansen helt fra starten for nær 25 år siden. Vi har gode og langvarige relasjoner til bankene i Eika-alliansen. Det at vi kom i et motsetningsforhold til våre gamle kollegaer i forbindelse med vår uttreden fra Eika-alliansen har ikke vært ønskelig. Det at vi nå kan skille lag uten å ha en pågående konflikt er viktig for oss.

Vi vil benytte anledningen til å takke våre kollegaer i Eika-alliansen for et langt og godt kollegialt samvær og ønsker både bankene og Eika Gruppen AS lykke til i tiden som kommer.

9.0 STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		Fondsobl.	Ansvarlig obl.lån
1	Utsteder	Drangedal Sparebank	Drangedal Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010795735	NO0010847056
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet, <i>Behandling etter kapitalregelverket</i>	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner mv av 1. juni 1990.	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner mv av 1. juni 1990.
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	30 mill	40 mill
9	Instrumentets nominelle verdi	30 mill	40 mill
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	07.06.2017	15.03.2019
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato	15.03.2029
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	07.06.2022 eller førtidig innløsningsrett dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som kjernekapital.	15.03.2024
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	kvartalsvis ved hver renteutbetalingsdato	hver rentebetalingsdato (hvert kvartal)

Pilar III
Drangedal Sparebank

Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserate	3 mnd Nibor + 3,75 %	3 mnd NIBOR + 2,30%
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N / A	N / A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet	Pliktig
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei
22	Ikke- kumulativ eller kumulativ	Nei	Ja
Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ja	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	I henhold til Finansforetaksloven §21-6, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivningene eller konverteringen som nødvendig for å unngå avvikling.	N / A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	Hel eller delvis	N / A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs		N / A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	Valgfri	N / A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	Ren kjernekapital	N / A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N / A	N / A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	nei
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Hvis ren kjernekapital faller under 5,125%	N / A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis	N / A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	N / A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Obligasjonene kan oppskrives ved at de tillegges en andel av akkumulert overskudd. Eventuell rente skal beregnes av nedskrevet beløp. Samlet oppskrivning og rente skal ikke overstige årsoverskudd etter skatt multiplisert med annen godkjent kjernekapitals andel av kjernekapitalen.	N / A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Sparebankens fond	Fondsobligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N / A

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital				
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	105 000,00	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	433 054,30	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	39 376,18	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	577 430,48	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdjusteringer som følge av kravene om	-416,52	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-127 687,68	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (1) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	

Pilar III
Drangedal Sparebank

23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (f) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (f)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-128 104,20	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	449 326,28	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30 000,00	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	30 000,00	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	30 000,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	479 326,28	Sum rad 29 og rad 44	

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40 000,00	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	40 000,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	40 000,00	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	519 326,28	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjerne kapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjerne kapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	2 501 621,74	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjerne kapitaldekning	17,96 %	92 (2) (a)
62	Kjerne kapitaldekning	19,16 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	20,76 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %	
66	herav: motsyklisk buffer	1,00 %	
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-	CRD 131
68	Ren kjerne kapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	13,46 %	CRD 128